

Pescărușul cu coadă scobită (*Larus sabini*) în România

La data de 19 septembrie la pescăria de la Cipău (jud. MS) împreună cu patru colegi am avut ocazia să observăm un exemplar juvenil de *Larus* (*Xema*) *sabini*. Imediat după determinarea speciei am sosit la locul de față încă trei, apoi patru colegi, pasărea fiind observată continuu de la ora 14¹⁵ până la 19³⁰. În acest timp am avut posibilitatea de a observa toate detaliile speciei în acest penaj, făcând o descriere amănunțită, desen, un film și câteva fotografii doveditoare. Pasărea avea un zbor asemănător cu cel al chirighițelor (*Chlidonias sp.*), zbura doar la câțiva metri deasupra apei și vâna insecte mici de pe suprafața acestuia. Pe lac se hrăneau chirighițe, pescăruși

răzători și pescăruși mici, dând posibilitate pentru comparare.

În data de 20 septembrie, încă două echipe ieșite pentru observații la pescărie au putut observa din nou acest exemplar. Ultimă dată a fost văzută în 7 octombrie, căutărilor săptămânale de atunci au fost fără rezultate.

Dorim să menționăm, că această specie nu cuibărește pe continentul european, migrează și iernează pe coastele Oceanului Atlantic. Fiind o specie care este răspândită în America de Nord, Canada, partea de SE și NV a Groelandei, pe Insulele Spitsbergen și Siberia de Est, este interesantă apariția acestei păsări în Europa de Est și la noi în țară.

Această observație este a doua semnalare din România fiind cunoscută doar un singur exemplar doveditor colectat în anul 1960 la Timișoara de către Nadra E.

Daróczi J. Szilárd

Monitorizarea migrației păsărilor răpitoare diurne din Munții Măcinului

Cu acordul Administrației Parcului Național Munții Măcinului și al Academiei Române - Comisia Pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii evaluarea efectivelor migratoare în Munții Măcinului a continuat și în anul 2004. Mai mult, am reușit să efectuăm și un mic studiu asupra populațiilor de rozătoare din zona Pricopanului. Rezultatele acestui studiu vor fi publicate într-un articol separat.

Continuare în pag. 2

Foto: Kerekes István

Tehnoredactarea publicației a fost realizată pe calculatorul primit de la REC România și finanțată de Ministerul Afacerilor Externe al Olandei

Activitățile Grupului Milvus beneficiază de sprijin financiar al Fundației pentru Parteneriat - Miercurea Ciuc - Environmental Partnership Foundation

Continuare din pag. 1

Punctul de observare a fost deja tradiționala Culmea Pricopanului, unde cei 32 de voluntari au totalizat un număr de 2525 ore de observație. Studiul a început la data de 16 august și a durat până la 17 octombrie. Datele au fost colectate după metodologia stabilită în anii anteriori, pe formulare standard. Deoarece în acest an am beneficiat și de finanțare externă am reușit să îmbunătățim calitatea echipamentelor pe teren cu un

telescop nou și un anemometru-termometru digital. Astfel am îmbunătățit calitatea datelor culese despre fenomenele meteo și în viitor vom încerca analizarea și compararea datelor acumulate pentru a vedea dacă și cum aceste fenomene influențează migrația în acest punct de observare.

Numărul și speciile observate au fost publicate regulat pe pagina de internet a grupului, astfel încât toți cei interesați - dar fără posibilitatea de a participa efectiv

la acest spectacol al migrației - au putut urmări evoluția fenomenului.

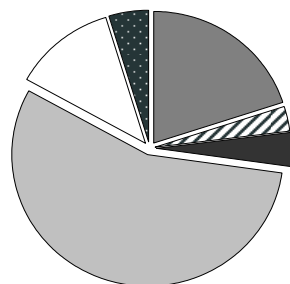
Au fost observate 14157 de exemplare migratoare aparținând la 28 de specii, interesantă fiind apariția și a unui exemplar de vultur sur (*Gyps fulvus*). A fost cel mai bun an din cei trei ani consecutivi, rezultatele detaliate fiind prezentate în tabelul de mai jos.

Cea mai bună zi a fost 12 octombrie când s-au înregistrat un număr de 2244 de exemplare migratoare, majoritatea lor (2184 ex.) fiind șorecarul comun - sub-specia *vulpinus*. Componența speciilor este ilustrată în diagramă.

Specii	Exemplare observate
Pernis apivorus - Viespar	2831
Pandion haliaetus - Uligan pescar	9
Milvus migrans - Gaie neagră	50
Circaetus gallicus - Șerpar	96
Haliaeetus albicilla - Codalb	11
Gyps fulvus - Vultur sur	1
Accipiter gentilis - Uliu porumbar	23
Accipiter nisus - Uliu păsărar	439
Accipiter brevipes - Uliu cu picioare scurte	15
Circus aeruginosus - Erete de stof	600
Circus cyaneus - Erete vânăt	28
Circus macrourus - Erete alb	25
Circus pygargus - Erete sur	119
Circus pyg/mac	11
Buteo buteo - Șorecar comun	52
Buteo b. vulpinus - Șorecar comun vulpinus	7924
Buteo rufinus - Șorecar mare	20
Buteo lagopus - Șorecar încălțat	4
Buteo sp.	1
Aquila pomarina - Acvilă țipătoare mică	1719
Aquila clanga - Acvilă țipătoare mare	8
Aquila pom/cla	2
Aquila nipalensis - Acvilă de stepă	1
Aquila heliaca - Acvilă de câmp	6
Hieraaetus pennatus - Acvilă mică	65
Falco tinnunculus - Vânturel roșu	28
Falco vespertinus - Vânturel de seară	5
Falco subbuteo - Șoimul rândunelelor	24
Falco columbarius - Șoim de iarnă	5
Falco cherrug - Șoim dunărean	2
Falco peregrinus - Șoim călător	5
Rapaces sp. - Răpitoare neidentificate	36

Total 14157

Diagramă - Componența speciilor

- Aquila pomarina, n=1719, 12%
- Pernis apivorus, n=2831, 20%
- ▨ Accipiter nisus, n=429, 3%
- Circus aeruginosus, n=600, 4%
- Buteo b. vulpinus, n=7923, 56%
- Altele, n=679, 5%

Se poate observa faptul că șorecarul comun - subspecia *vulpinus* reprezintă mai mult de jumătate din totalul efectivelor numărate, iar din cele 28 de specii observate exemplarele a cinci specii reprezintă 85% din numărul

Continuare în pag. 3

Continuare din pag. 2

total de păsări numărate. Este foarte interesant numărul mare de șerpari (*Circaetus gallicus*) și gaie neagră (*Milvus migrans*) din acest an. Pe lângă păsările răpitoare aflate în migrație am notat și efectivele altor specii care folosesc zborul planat, cele mai abundente fiind barza albă (*Ciconia ciconia* - 18818 ex.) și barza neagră (*Ciconia nigra* - 410 ex.).

Datele faunistice ne confirmă importanța acestei zone, nu numai din punct de vedere al migrației răpitoarelor diurne, ci și pentru avifauna cuibăritoare, fiind semnalate 124 de specii cuibăritoare și migratoare în împrejurimile taberei. Datele acumulate vor servi și administrației Parcului Național Munții Măcinului la elaborarea inventarului speciilor și a întocmirii planului de management al parcului.

În final dorim să mulțumim finanțatorilor: Hawk Mountain Sanctuary Association (SUA) și British Ornithologist's Union (GB), Administrației Parcului Național „Munții Măcinului”, Ocolului Silvic Măcin și tuturor participanților pentru ajutorul și suportul lor în derularea activităților.

**Domahidi Zoltán
Komáromi István**

Lup la stână! – sau câine!?

Cu ocazia unei ieșiri pe teren având scopul de a investiga anumite cazuri de atac de lup la stânele - de pe valea Târnavei - într-o localitate un cioban ne-a povestit cum câinii lui au omorât deja doi lupi - unul la ieșirea din strungă, celălalt în apropierea stânei. Ca dovadă ne-a prezentat și blana unuia dintre lupi. După o analiză mai amănunțită se poate afirma cu certitudine că blana respectivă provine de la un câine, și nu de la un lup. Un lucru interesant este că după ce am arătat blana mai multor ciobani din zonă care au avut pagube provocate de lupi, ei au susținut totuși că blana este de lup. Din păcate nu am putut cerceta și cealaltă blană.

Recaptură de grelușel de zăvoi

La data de 29 iulie 2004 lângă localitatea Cornești (MS), Kerekes István a găsit o pasăre cântătoare de talie mică, moartă pe care din cauza vechimii cadavrului nu a mai putut-o identifica.

Având în vedere că pasărea era inelată, s-au făcut cercetări în baza de date despre inelările efectuate de către membrii Grupului Milvus și s-a aflat că era vorba de un exemplar de grelușel de zăvoi (*Locustella fluviatilis*). Acesta a fost inelat de către Daróczi J. Szilárd ca pui în cuib la data de 24 mai 1998 lângă localitatea Cinta, aflată la doar 3 km distanță de locul recapturării.

Astfel inelul a furnizat date importante despre vârsta păsării (6 ani), un lucru mai puțin obișnuit în rândul speciilor cântătoare mici, precum și despre fidelitatea exemplarului de locul natal.

Acest lucru arată încă o dată importanța studiului păsărilor prin metoda inelării, date de acest gen (vârstă, fidelitate) neputând fi obținute prin alte metode.

Conferință Mondială de Cinegetică și Protecția Vânatului

Între 27 aprilie și 1 mai a avut loc la București cea de a 51-a Conferință Mondială de Cinegetică și Protecția Vânatului, sub numele de “Wildlife Know No Borders” organizată de către International Council for Game and Wildlife Conservation. La această întrunire a fost prezent Daróczi J. Szilárd din partea Grupului Milvus și Dr. Dan Ionescu de la Facultatea de Silvicultură din Brașov.

Programul conferinței a fost foarte diversificat, având loc multe prezentări ale diferiților specialiști din întreaga lume, precum: Păsări migratoare, Istoricul Șoimăritului, Fotografieri în natură, Sustenabilitatea vânatului, Vânatul în zone tropicale, Despre câinii de vânatoare etc.

Workshop despre carnivore mari

Între 21-24 octombrie 2004 în localitatea Greșu (jud. Vrancea) a avut loc atelierul de lucru „Conservarea carnivorelor mari în România – aspecte actuale și de perspectivă”. Întâlnirea a avut loc în cadrul proiectului LIFE Nature, “Conservarea in situ a carnivorelor mari din județul Vrancea”. Asociația Grupul Milvus a participat la workshop cu prezentarea proiectului „Carnivore și oameni: este posibilă conviețuirea lor pașnică în România?”.

Natura virtuală

 www.birding.hu – o pagină întreținută de Clubul Ornitologilor din Împrejurimile Budapestei, este un sit dedicat ornitologilor de teren. Sit-ul funcționează în limbile maghiară și engleză și prezintă observații interesante de pe teritoriul Ungariei. Datele sunt actualizate zilnic, despre multe exemplare sunt prezentate și fotografii. Dat fiind faptul că multe specii rare apar în regiune în valuri sau făcând parte dintr-o invazie, merită să urmărim mișcările acestora la vecinii noștri.

 www.michelklemann.nl/verensite/start/index.html – pagină dezvoltată și întreținută de Michel Klemann din Olanda, cuprinzând imagini despre o colecție de excepție de pene. Momentan putem găsi imagini despre penele a cca. 260 de specii, însă colecția este într-o constantă creștere deci merită să vizităm pagina regulat. În majoritatea cazurilor sunt prezentate pene de la mai multe exemplare a diferitelor specii, asta desigur variază pe baza abundenței speciei. Penele sunt fotografiate și scanate, iar pe imagine este prezentat scara fotografiei. Deși este unul dintre cele mai bune situri despre penele speciilor din Europa, pagina are câteva lipsuri deranjante. La mai multe specii lipsește scara fotografiei, această lipsă poate compromite încercările de identificare la unele specii (de ex. speciile de Accipiter). La mai multe specii de talie mare nu sunt prezentate doar remigele și rectricele fără imagini despre penele corpului, supraalarelor, etc. Chiar și cu aceste mici lipsuri situl este excelent și poate ajuta la identificarea penelor găsite pe teren.

 www.bsc-eoc.org/avibase/avibase.jsp – Avibase - data de baza mondială a păsărilor este un proiect executat de BirdLife International. Este un sit excepțional care prezintă informații sumare despre toate speciile de pe glob (cel puțin așa susțin dezvoltatorii sitului). Denumirea speciilor este dat în mai multe limbi europene și în câteva limbi de circulație internațională largă din afara Europei (Japoneză, Chineză etc.). În afara denumirilor oficiale sunt prezentate sinonimele cunoscute în limbile respective. La fiecare specie este prezentată o hartă de distribuție mondială, cu cinci categorii de culori (prezent, rar, introdus, endemic și extinct). Deși categoria „prezent” este extrem de larg (pelicanul comun fiind prezent de exemplu aproape în toată Europa pe baza hărții) ne dă totuși o imagine cât de cât clară despre răspândirea globală a speciei. În afara speciilor situl prezintă diferite liste de specii pentru țări, regiuni, continente, etc. Exactitatea acestor liste este greu de controlat, este cert că lista României nu este corectă (nu apare de exemplu fugaciul pătat sau pitulcea sprâncenată apare însă fugaciul de mare) ceea ce nu este de mirare, dat fiind faptul că încă nu există o listă acceptată de toți ornitologii din țară. Deși situl are câteva greșeli evidente, totuși reprezintă o inițiativă extrem de folositoare și este demn de vizitat de toți cei interesați de păsări.

 www.birdcare.com/birdon/ – un sit foarte folositor și interesant pentru toți cei interesați în păsări, mai ales celor interesați în păsările care sunt prezente zi cu zi în grădinile noastre sau în parcurile orașelor. Pagina este întreținută de compania Jacobi

Jayne din Marea Britanie care este unul dintre cei mai mari furnizori de echipamente speciale pentru protecția păsărilor din Europa (și situl lor este demn de vizitat). Pe pagina „Bird On!” puteți găsi o serie de articole despre aspectele conservării animalelor din grădini (inclusiv modalitățile de protejare a păsărilor de la hrănitoare de pisici și ulii). Tot pe acest sit găsiți o enciclopedie online despre protejarea păsărilor și altor animale în grădini și parcuri. În afară de aceste lucruri folositoare, pe pagină putem accesa un dicționar explicativ de ornitologie. Situl este foarte folositor pentru toți cei care vor să acceseze informații cu privire la îngrijirea păsărilor în timpul iernii de pe net.

 www.garden-birds.co.uk – încă o pagină cu și despre păsările din grădinile noastre. Acest sit este întreținut de o persoană fizică și poate fi un real ajutor în identificarea păsărilor văzute în curți sau în parcuri. Situl poate fi folosit ca un determinant online în cazul în care ne limităm la speciile comune și în aceleași timp este și o enciclopedie online despre aceste specii. Despre fiecare specie sunt prezentate câteva fotografii, descriere detaliată, cântecul speciei (mp3), caracteristici despre hrănire și cuibărit respectiv diferite comentarii. De pe pagină puteți accesa diferite grupuri de discuții, o serie de articole informative și un album cu fotografii despre păsări și alte animale urbanizate. Deși și acest site necesită cunoașterea limbii engleze recomand pentru toți începătorii în hrănirea păsărilor.

Kelemen A. Márton

Tabăra de inelare de la Sic - 2004

Începând cu 2003, în apropierea comunei Sic (46°55'N, 23°52'E, județul Cluj) am inițiat organizarea unei tabere de inelare într-un stufăriș. În 2004 am organizat din nou această tabără, care a început mai devreme, la data de 3 iulie (3 august în 2003). Durata acțiunii a fost, de asemenea, de două luni, tabăra încheindu-se la data de 29 august (21 septembrie în 2003).

Din observațiile din anul precedent ne-am dat seama că teritoriul nu este potrivit pentru inelarea păsărilor migratoare, astfel că anul acesta ne-am concentrat atenția spre păsările clocitoare. Acesta este motivul pentru care tabăra a început mai devreme.

Majoritatea plaselor ornitologice au fost amplasate în stufăriș (cca. 180 m) și doar câteva au fost puse în livadă și tufăriș (cca. 90 m). La tabără au participat 64 de persoane (28 în 2003) și au fost capturate 3537 de exemplare

(3054 în 2003) aparținând unui număr de 63 de specii. Tabelul prezintă cele mai abundente specii și câteva informații generale.

Specii și/sau număr de exemplare mai interesante: stârc pitic (*Ixobrychus minutus* - 19), uliu porumbar (*Accipiter gentilis* - 1), uliu păsărar (*A. nisus* - 1), cârstel de baltă (*Rallus aquaticus* - 17), creșteț cenușiu (*Porzana parva* - 6), ciuș (*Otus scops* - 6), ciocănitoare pestriță mare (*Dendrocopos major* - 32), capîntortură (*Jynx torquilla* - 16), ciocărlie de câmp (*Alauda arvensis* - 4), grangur (*Oriolus oriolus* - 18), grelușel de zăvoi (*Locustella fluviatilis* - 2), frunzăriță galbenă (*Hippolais icterina* - 1), silvie porumbacă (*Sylvia nisoria* - 1), mărăcinar mare (*Saxicola rubetra* - 9), mărăcinar negru (*S. torquata* - 3) prîvighetoare roșcată (*Luscinia megarhynchos* - 4) și boicuș (*Remiz pendulinus* - 11).

Tabel. Număr de exemplare și specii capturate în cei doi ani (2003 și 2004) de inelare la Sic.

Specie	Număr de ex. în:		
	2003	2004	Total
Rândunică (<i>Hirundo rustica</i>)	1444	1190	2634
Sfrâncioc roșiatic (<i>Lanius collurio</i>)	114	153	267
Graur (<i>Sturnus vulgaris</i>)	167	74	241
Grelușel de stuf (<i>Locustella luscinioides</i>)	46	137	183
Lăcar de stuf (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	417	692	1109
Lăcar mic (<i>A. schoenobaenus</i>)	195	228	423
Lăcar de mlaștină (<i>A. palustris</i>)	52	105	157
Lăcar mare (<i>A. arundinaceus</i>)	40	190	230
Silvie cu cap negru (<i>Sylvia atricapilla</i>)	62	26	88
Pițigoi mare (<i>Parus major</i>)	29	35	64
Pițigoi albastru (<i>P. caeruleus</i>)	35	23	58
Pițigoi de stuf (<i>Panurus biarmicus</i>)	111	205	316
Presură de stuf (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	21	34	55
Alte specii (nr. exemplare)	321	445	766
Numărul speciilor capturate	57	63	71
Total exemplare capturate	3054	3537	6591

Vágási István Csongor
Tökölyi Jácint
Kovács István

Recenzie

Nest boxes for the Birds of Britain and Europe. Lennart Bolund. Sainsbury Publishing, 1987. 211 pagini, 55 planșe alb-negru, 12.95 GBP

Titlul cărții nu spune totul despre conținutul ei, din fericire pentru cititorul din țara noastră. În primul rând nu prezintă doar scorburi artificiale, ci încearcă să cuprindă cam tot ceea ce un om simplu fără posibilități materiale mari poate face pentru păsări, de la scorburi artificiale până la hrănirea în timpul iernii, respectiv insule plutitoare pentru chire și pescăruși sau platforme pentru berze.

Nici localizarea geografică a titlului nu este prea fericită, cartea conținând mai multe informații despre păsările din România decât despre cele din Marea Britanie, probabil pentru că este de fapt traducerea și nu adaptarea cărții "Holkarnas Fåglar" publicată în Suedia.

Aceste "gafe de titlu" însă nu scad cu nimic meritele autorului care a reușit să prezinte soluții de protecție practică pentru foarte multe specii din Europa, iar o mare parte dintre ele au fost chiar testate de el (autorul conduce un proiect cu scorburi artificiale în Suedia de 30 de ani)!

Cartea cuprinde 18 capitole, după părerea mea nu foarte fericit alese. Primul capitol este "Introducerea" cu sub-capitolele: de ce avem nevoie de scorburi artificiale, ce specii cuibăresc în scorburi, când și cum să le montăm, etc. Cea mai interesantă informație pentru cititorul experimentat

Continuare în pag. 6

Continuare din pag. 5

este menționarea țării (surpriză mare) de unde a fost adusă ideea scorburilor artificiale în Europa și a faptului că primele scorburii în Europa au fost montate în insulele Oland și Gotland (Suedia) pentru grauri la începutul secolului al 18-lea.

Următorul capitol - "Cum să facem scorburii artificiale" - pe lângă multe sfaturi practice atrage atenția asupra unui lucru foarte important și foarte des uitat - scorburile trebuie curățate în fiecare toamnă, deci să le proiectăm astfel încât să le putem curăța.

În capitolul 3 "Cumpărarea de scorburii artificiale", autorul este de părere că scorburile făcute de noi acasă sunt cele mai bune, dar totuși prezintă experiențele sale cu diferite tipuri de scorburii (ex. pe lângă cele convenționale din scândură, cele făcute din material plastic, metal, etc.) care se pot cumpăra în Suedia.

Urmează două capitole dedicate unei specii - muscarul negru - fără mare relevanță pentru România - respectiv unui grup de specii - pițigoii - partea cea mai așteptată dacă ne luăm după titlul cărții. Aici primim detalii asupra celor 5 specii de pițigoi (pițigoiul mare, albastru, sur, moțat și de brădet) despre dimensiunile scorburii preferate de specie, cum și unde să le montăm, o parte lungă (și inutilă în această carte) despre ciclul anual al speciei în general și experiențele autorului legate de specie. La aproape fiecare specie este menționat comportamentul în timpul iernii, respectiv cu ce și cum să hrănim păsările din aceste păsări în timpul iernii.

Din capitolul "Alte păsări mici care folosesc scorburii artificiale" aflăm cum putem ajuta cuibăritul a 16 specii, ca țicleanul, cojoaica de pădure, codobatura albă și de munte, etc. Lista cuprinde câteva "specii surpriză" cel puțin pentru mine, la care nu m-aș fi gândit să mă apuc să fac o scorbură artificială: mierla, pietrarul sur, fâsa de munte - e drept că la aceste două din urmă nu este vorba despre o scorbură tradițională. Însă faptul că drepnea neagră cuibărește în scorburii făcute din lemn, cât se poate de convenționale și are exact același preferințe ca graurul m-a surprins foarte tare. Aici autorul recomandă chiar să astupăm gaura de intrarea până la sosirea drepnelor, astfel încât graurii să nu le poată ocupa între timp.

Următorul capitol este dedicat ciocăniturilor, unde nu numai capântortura este menționată ca o specie care are nevoie de ajutor în găsirea locului de cuibărit, ci aproape toate speciile de ciocănituri pe care le putem întâlni în Suedia, ca: ciocănitorea pestră mare, ciocănitorea cu trei degete, ghinoaia verde și ciocănitorea neagră. Pentru fiecare sunt date dimensiuni, iar autorul consideră că acestea au nevoie de scorburii artificiale pentru că datorită metodelor forestiere moderne nu mai sunt copaci potriviți în păduri (sper să nu ajungem și noi aici).

Sunt dedicate capitole păsărilor de talie mare cuibăritoare în scorburii, unde sunt tratate specii ca pupăza, stăncuța, etc. și tot aici găsim un subcapitol care descrie felul în care putem ajuta cuibăritul speciilor care își sapă

cuibul ca lăstunul de mal respectiv pescărașul albastru. Un alt capitol este dedicat scorburilor artificiale destinate rațelor, ferăstrașilor și eider-ului.

În capitolul despre păsările răpitoare de noapte și de zi găsim multe informații folositoare pentru cititorul din România. Aproape fiecare specie menționată este întâlnită și la noi (cu excepția ciuhurezului și a șoimului de iarnă) și găsim informații practice nu numai despre mărimile scorburii ci și despre locurile și materialele de căptușeală preferate etc., date preluate de la cercetători și experimentate.

Următoarea parte este despre cuiburi artificiale pentru păsări răpitoare, însă nu găsim informații relevante decât pentru uliganul pescar, la celălalte 7 specii este menționat doar că ar trebui făcut ceva pentru a stopa descreșterea populațiilor, dar nimic concret.

Două capitole sumare sunt dedicate berzei (cu un suport pentru acoperișuri preluat de la un autor german), respectiv pescărușilor și chirelor (platforme plutitoare).

Putem citi despre alți locuitori ai scorburilor artificiale ca liliecii, viespii, bondarii, etc. Un capitol este dedicat "altor nevoi" ale păsărilor decât locul de cuibărit. Subcapitolele de aici sunt: cum să plantăm o grădină pentru păsări, locuri de adăpat, ce facem cu juveniții găsiți "orfani", hrănirea păsărilor în timpul iernii - aici găsim foarte multe informații despre metode de hrănire, rețete originale, experimentele autorului

Continuare în pag. 7

Continuare din pag. 6

cu termoizolarea diferitelor tipuri de scorburi, chiar și despre măsuri de igienă în jurul hrănitorelor etc. Înainte de concluzii sunt dezbătute pe larg probleme legate de inamicii păsărilor din scorburi artificiale, cei mai întâlniți fiind: omul, veverița, coțofana și gaița.

O idee excelentă am remarcat în ultimul capitol (concluziile): - în Suedia proprietarii de păduri își marcherază granițele proprietății prin montarea scorburilor artificiale, acestea având deci funcții estetice, funcționale și de protecție.

Ochii critic găsește multe greșeli în carte, dintre care cele mai semnificative sunt:

- cartea nu este concepută cu o exigență științifică, ceea ce nu ar fi o tragedie, însă o lucrare de asemenea anvergură (peste 200 p.) ar trebui să adune informația din literatura existentă până în acel moment - ceea ce lipsește cu desăvârșire, nu găsim decât

comunicații personale. Din acest motiv și bibliografia cărții este foarte de scurtă.

- la fiecare pagină se simte că autorul provine din Scandinavia (ex. muscarul negru are un capitol întreg, pe când muscarul gulerat nici nu apare menționat) și din acest motiv o parte dintre informații pot fi folosite cu o oarecare rezervă

- găsim foarte multe informații care sunt total inutile în această carte (biologia de clocit, ciclul anual al majorității speciilor, chiar și chei de identificare la specii ca *Buteo buteo vulpinus*) și oricum sunt superficiale

Din fericire, sunt și destul de multe puncte tari:

- abordarea foarte practică - se simte că autorul și-a dedicat ultimii 30 de ani acestei teme și o mare parte dintre ideile descrise au fost încercate personal de el pe teren

- găsim foarte multe sfaturi

practice nu numai despre confecționarea scorburilor artificiale ci și despre unde, când, cum le montăm, cum și când le curățăm, ce calități trebuie să aibă materialele din care le construim, etc. - problema este că aceste informații sunt împrăștiate în cele 200 de pagini.

- găsim tabele de comparație - cum se comportă scorburile realizate din diferite tipuri de materiale la căldură, frig, etc.

- la capitolul hrănirea păsărilor se face referire și la eventualele boli ca *Salmonella* etc.

Cu toate că de la editarea cărții au apărut multe informații noi (iar cartea nu sintetizează nici toate cunoștințele dinainte de ediție) o recomand tuturor iubitorilor păsărilor, ca fiind o carte care ne ajută cu sfaturi practice despre cum putem face ceva din bani puțini pentru păsările noastre dragi.

Papp Tamás

Evaluarea populațiilor de mamifere mici de pe Culmea Pricopan din Parcul Național Munții Măcinului

Alături de studiul migrației păsărilor răpitoare început în Munții Măcinului acum trei ani de Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii „Grupul Milvus”, am considerat necesară efectuarea unui studiu complementar bazat pe inventarierea și evaluarea efectivului faunei de mamifere mici din P.N.M.M.: ordinele Rodentia, Lagomorpha, Insectivora, Chiroptera, și familia Mustelidae, ordinul Carnivora. Mamiferele mici servesc ca resursă trofică

pentru diferite păsări răpitoare rezidente. Mamiferele din familia Mustelidae pot fi concurenții păsărilor răpitoare, dar pot servi și ca hrană pentru acestea. Scopul nostru a fost efectuarea unui studiu preliminar pentru întocmirea unui plan de cercetare de mai mare anvergură.

Pentru capturarea insectivorelor și a rozătoarelor de până la dimensiunile unui șobolan de casă am folosit 39 capcane tip Sherman, confecționate special

pentru a prinde mamifere mici vii, iar pentru capturarea mustelidelor vii, până la dimensiunile unui mascul de dihor comun, precum și a rozătoarelor mai mari am folosit 5 capcane confecționate după modelul Tomahawk simplu. Pentru capturarea speciilor arboricole am folosit pe fiecare eșantion capcane amplasate pe arbori. Capcanele Sherman au fost amplasate în formă de rețea la o distanță de 8 sau 10 metri una de alta. Pentru

Continuare în pag. 8

Continuare din pag. 7

a estima abundența relativă pe eșantioane am folosit sistemul de capturare-marcare-recapturare. Marcarea exemplarelor s-a efectuat prin tunderea a 1-3 smocuri mici de păr, din cele nouă zone ușor de remarcat pe partea dorsală sau laterală. Combinarea zonelor marcate face posibilă identificarea individuală a exemplarelor. Capturările au fost efectuate timp de 3 zile/nopti consecutive pe fiecare eșantion. Marcarea animalelor în ultima zi de capturare pe fiecare eșantion a fost ignorată, fiind considerată inutilă. În paralel cu acest sistem au fost amplasate câteva capcane și în afara eșantioanelor pentru studii faunistice. Ca momeală am folosit hrană uscată pentru câini, pâine, nuci, semințe de floarea soarelui, carne de pui, folosind același fel de momeală la întregul lot de capcane pe eșantion. Controlul capcanelor s-a efectuat de 2 ori/24 de ore, dimineața și seara, sau de mai multe ori, când vremea nefavorabilă periclită viața animalelor aflate în capcane. În cazul fiecărui exemplar capturat au fost notate următoarele: data și locul capturării, specia, codul de identificare, vârsta (adult, juvenil), sexul, starea reproductivă (gestație, alăptare), ectoparaziții, datele biometrice necesare pentru determinare și alte observații. După notarea acestor date, fiecare exemplar a fost eliberat exact în locul capturării.

Întrucât capcanele, momeala și metoda folosită de noi sunt nepotrivite pentru capturarea chiropterelor, lagomorfelor și fiind numai parțial potrivite

pentru capturarea insectivorelor, nu ne putem exprima în privința acestora pe baza prezentului studiu. Menționăm faptul că momeala din carne de pui folosită se altera foarte repede, astfel încât capcanele amplasate în special pentru mustelide au funcționat în total numai 6 zile pe tot parcursul activității.

Descrierea habitatelor

Prezentul studiu a cuprins 5 eșantioane pe Dealul Pricopanului, putând fi clasificate în trei grupe în funcție de natura și originea habitatelor.

Grupul I.

Habitat cu aspect de stepă situat pe versantul nordic al vârfului Râioasa, cuprinzând zone acoperite de plante ierboase, în special graminee, cu rare tufișuri mici sau stânci. Cu excepția rarelor momente de acalmie bate un vânt puternic.

Șoarece gulerat	<i>Apodemus flavicollis</i>	82 ex.	41m	41f
Șoarece de pădure	<i>Apodemus silvaticus</i>	2 ex.	1m	1f
Șobolan de câmp	<i>Apodemus agrarius</i>	2 ex.	1m	1f
Pârș cu coadă stufoasă	<i>Dryomys nitedula</i>	8 ex.	5m	3f
Șoarece subpământean	<i>Pitymys subterraneus</i>	2 ex.	1m	1f

Apodemus flavicollis este cea mai abundentă specie în zonele împădurite. Pe baza recapturărilor am calculat abundența pe fiecare eșantion cu ajutorul relației $M/N = m/n$

N – este efectivul populației, M – este numărul exemplarelor marcate din prima probă, n – este numărul total al exemplarelor din proba a doua, m – este numărul

Grupul II.

Pădure plantată cu arbori mici (înălțimea arborilor 2-4m), și arbuști: *Crataegus* sp., *Pyrus* sp., *Cerasus* sp., *Robinia* sp., *Elaeagnus* sp., *Cornus* sp., *Tilia* sp., *Rosa* sp., *Acer* sp., *Malus* sp., *Sambucus* sp. Zonele lipsite de vegetație ierboasă alternau cu cele bogate în vegetație ierboasă compusă din graminee.

Grupul III.

Pădure naturală de stejar (înălțimea arborilor 6-7m), deschisă, cu vegetație ierboasă abundentă, cu graminee și cu specii de *Crataegus* sp., *Clematis* sp., *Cornus* sp., *Rosa* sp., *Robinia* sp., situată pe versantul estic al Dealului Pricopani.

În total au fost capturate cinci specii de mamifere mici, toate din ordinul rozătoarelor (m-mascul, f-femelă):

recapturărilor din proba a doua.

Din cele 16 recapturări 14 aparțin speciei *Apodemus flavicollis*, 1 aparține speciei *Apodemus agrarius*, și 1 *Dryomys nitedula*. Distanța dintre locul capturării și cel al recapturării ne indică mărimea teritoriului folosit de exemplarul respectiv. Astfel distanța în cazul speciei *Apodemus*

Continuare în pag. 9

Continuare din pag. 8

flavicollis a fost: în 3 cazuri 0 metri, în 5 cazuri între 8-15 metri, în 4 cazuri între 20-25 metri și în 2 cazuri între 30-45 metri.

În cazul speciei *Apodemus agrarius* distanța a fost de 0 metri, iar în cel speciei *Dryomys nitedula* era de 18 metri.

Habitatul cu aspect de stepă este - conform datelor obținute de noi - cel mai slab populat de speciile respective, având succesul capturărilor doar de 2,56% / zi. Cele două specii capturate aici - *Apodemus flavicollis* și *Apodemus agrarius* - au fost reprezentate de câte un exemplar. Cu toate că nu am reușit să capturăm nici un exemplar de șoarece de mișună (*Mus spicilegus*), putem afirma prezența speciei în habitatele cu aspect de stepă, pe baza hambarelor observate, construite din spice, din fructe sau alte părți vegetale.

Pădurile plantate, cu succesul capturărilor între 21,85% - 26,85% / zi pe sol, respectiv între 12,5% - 16,6% / zi pe arbori, se apropie de pădurea naturală. În total au fost capturate patru specii: *Apodemus flavicollis* (cu abundența estimată de 89 exemplare / ha), *Apodemus silvaticus*, *Apodemus agrarius* și *Dryomys nitedula*.

Pădurea naturală de stejar este, conform studiilor noastre, habitatul cel mai bine populat de speciile terestre, cu succesul capturărilor de 33,33% / zi, iar în cazul celor arboricole de 4,7% / zi. Cele trei specii capturate aici sunt: *Apodemus flavicollis* (cu abundența estimată de 103 exemplare / ha), *Pitymys subterraneus* și *Dryomys nitedula*.

În afară de capturarea speciilor sus amintite, am colectat date și despre existența altor specii de mamifere mici, pe baza observațiilor sau a semnelor care indicau prezența lor. Astfel am observat câteva exemplare de popândău (*Spermophilus citellus*) și de iepure de câmp (*Lepus europeus*), pe versantul estic. Dintre insectivore am observat mușuroaie făcute de cârțiță (*Talpa europaea*) la poalele Dealului Pricopanului, și două exemplare de chițcani din genul *Crociodura* omorâte de canide (căine sau vulpe).

Din familia mustelidelor am găsit excremente de jderi (*Martes sp.*) lăsate pe stânci și un excrement de vidră (*Lutra lutra*) lângă pâraul de la poalele Dealului Pricopanului.

Rezultatele noastre demonstrează că fauna de mamifere mici din pădurile de pe Dealul Pricopanului seamănă foarte mult cu cea din pădurile asemănătoare din Transilvania. Datorită faptului că speciile colectate sunt nocturne, importanța celor cinci specii ca sursă trofică pentru păsările răpitoare de zi este nesemnificativă.

Kecskés Attila

Locuri de vizitat

Zona Chișineu - Criș - Adea - Socodor

Este o zonă de câmpie (altitudine 90-100 m) aflată în județul Arad, la 35 km de reședința de județ și la o distanță de doar câțiva km de granița cu Ungaria, lângă Crișul Alb. Zona în discuție se situează între localitățile Adea, Vânători, Chișineu Criș și Grăniceri. În această regiune în secolul al XIX-lea se întindea o pădure de luncă compactă care s-a fragmentat rămânând doar puține dar importante zone împădurite. În zonele deschise întâlnim pajști sărăturoase secundare întinse. Pescăriile cu o suprafață de cca 450 ha sunt alimentate cu apa Crișului Alb. În cazul surplusului de apă din pescărie, o cantitate din aceasta este vărsată pe câmpul de lângă Socodor, creând astfel un habitat important. Acestei regiuni aparțin și Pădurile Adea, Holumburi, Somoș, Sintea, Lunca, precum și Pădurea Socodor cu o suprafață totală de aproximativ 3100 ha.

Vegetația

În ciuda diminuării accentuate datorită reglării apelor, a rămas pe alocuri o floră diversificată. Pe porțiunile mai rezezi ale Crișului Alb este prezentă broscărița (*Potamogeton natans*), penița (*Myriophyllum verticillatum*), cosorul (*Ceratophyllum demersum*) și asociația acestora (Potameto-Ceratophylletum, Myriophyllo-Potametum), iar în zonele limpezi apare asociația caracteristică de lintiță (*Lemnion minoris*) și săgeata apei (*Sagittaria sagittifolia*). Pe

Continuare în pag. 10

Continuare din pag. 9

râul Teuz găsim nufărul galben (*Nuphar luteum*), iar pe o porțiune a pârâului Leveleş apare chiar nufărul alb (*Nymphaea alba*), iar datorită eleșteelor a supraviețuit periclitata ferigă de apă (*Marsilea quadrifolia*).

Pe marginile eleșteelor este prezent stuful (*Phragmites communis*), păpurișul (*Typha sp.*) și specii ca untișorul de baltă (*Ranunculus sp.*), limbarița (*Alisma plantago-aquatica*), iar pe canale stânenelul de baltă (*Iris pseudacorus*), în bălți mai puțin adânci troscotul de baltă (*Polygonum amphibium*) și cornaciul (*Trapa natans*).

Lângă lacul Socodor și în zona Adea putem întâlni habitate de sărătură cu vegetația halofilă (Achilleo-Festucetum pseudovinae), cu specii ca păiușul (*Festuca pseudovina*), coada șoricelului (*Achillea millefolium*), firicea (*Poa bulbosa*), pătlagină (*Plantago lanceolata*), trifoi (*Tripholium fragiferum*, *T. ornitopoides*), rogoz (*Carex stenophylla*, *C. distans*), mușețel (*Matricaria chamomilla var. saligna*) și lobodă (*Atriplex litoralis*). Pe alocuri este prezent *Limonium gmelini ssp. hungaricum* și *Artemisietum santonic*, *Alopecurus pratensis*, iar în zone mai umede asociații de *Agrostio-Alopecuretum pratensis*.

Pădurile sunt reprezentate de asociații de *Quercu-Ulmetum*, speciile mai comune fiind stejarul (*Quercus robur*) și frasinul (*Fraxinus excelsior*, *F. angustifolia*), dar este prezent și ulmul (*Ulmus minor*, *U. glabra*) și arțarul (*Acer tataricum*). Ca

elemente importante putem aminti *Fritillaria meleagris* în pădurea Adea și *Peucedanum officinale* în pădurea Socodor.

Fauna

Nevtebratele sunt bine reprezentate de insecte, în zona bălților fiind comune ploșnițele de țărni și de apă (*Neppa sp.*, *Gerris sp.*), boul de apă și libelulele iar în păduri croitorul mare și rădașca. Este însemnant și ordinul păianjenilor (*Araneus diadematus*, *Lycosa songariensis*) și fluturilor (*Inachis io*, *Papilio machaon*, *Zerynthia polyxena*), specia *Malacosoma neustria* provocând uneori pagube însemnante în păduri. Dintre moluște este comun melcul de mâl și, din nefericire și specia de scoică introdusă *Unio woodiana*.

În eleștee putem întâlni speciile de pești introduse și de interes comercial precum carasul, crapul, sângerul, amurul și somnul pitic, iar în râul Criș oblețul, cleanul, știuca, șalăul și babușca.

Habitatele diversificate permit o varietate mare de specii de amfibieni și reptile precum tritonul comun și cel cu creastă, broasca de lac, izvorașul cu burtă roșie, broșca de apă, broasca roșie de pădure și broasca râioasă verde iar dintre reptile amintim șopârlele, broasca țestoasă de apă, șarpele de casă și șarpele de apă.

Avifauna acestei regiuni este foarte bogată. În stufăriș cuibăresc buhaiul de baltă, stârcul roșu, stârcul galben, stârcul pitic și eretele de stuf, ocazional lopătarul. Când nivelul apei este favorabil, cuibăresc mai multe perechi de

ciocintors și piciorong, iar pe plantele plutitoare se formează colonii mari de chirighițe cu obraji albi și mai rar chirighițe negre. Rațele sunt de asemenea prezente ca specii cuibăritoare (rața mare, rața cărâitoare, rața cu cap castaniu) dintre care și periclitata rața roșie în 10-12 perechi. În număr mare întâlnim și corcodelul mare, corcodelul mic, lișița și găinușa de baltă.

În Pădurea Socodor se află și o mare colonie mixtă (cca 150 cuiburi) de stârc cenușiu – 15 per., stârc de noapte – 110 per. și egretă mică – 20 per. În celelalte două colonii (Pădurea Lunca și Pădurea Somoș) specia predominantă este stârcul cenușiu. Dintre răpitoare cuibărește aici șorecarul comun, uliul porumbar, viesparul, ocazional gaia neagră dar a fost observat în sezonul de reproducere și șerparul și acvila mică cu comportament teritorial.

Aici putem întâlni și speciile caracteristice pădurilor de foioase cum ar fi porumbelul gulerat și de scorbură, turturica, specii de ciocănitari, capântortura și ghionoaia verde, în pâlcuri de copaci dumbrăveanca și pupăza, iar dintre cele cântătoare pitulicea sfârâitoare și cojoaica cu degete scurte. În liziere și câmpuri cu tufe sunt prezente silviile, sfrânciocul cu frunte neagră și cel roșiatic, mărcinarii, codobatura galbenă, fâsa de luncă și presura sură.

Pe câmpurile și pajiștile umede cu ierburi înalte, rogoz cu lanuri mici de cereale cuibărește prepelița și apare ca pasăre ocazional cuibăritoare eretele sur în 1-3

Continuare în pag. 11

Continuare din pag. 10

perechi. Pe câmpurile inundate cuibărește fluierarul cu picioare roșii și sitarul de mal. Tot în această regiune și-au găsit refugiu și cca 20 de perechi de vânturei de seară, formând trei colonii.

Atât în timpul reproducției cât și în pasaj, stufărișul este bogat în lăcari, pițigoii bărboși, boicuși și presuri de stuf.

Toamna și primăvara când nivelul apei în eleștee este scăzut apar grupuri foarte mari de păsări de apă migratoare, cele mai comune fiind rața mare, rața fluierătoare, rața mică, rața lingurar, rața cu cap castaniu, dar specii și mai puțin comune ca rața sulțar și rața pestriță, iar în număr mic călifarul alb.

În pasaj, în afara limicolelor caracteristice și prezente în număr de sute de exemplare (bătăuș, sitar de mal, nagăț) apar și grupuri importante de culici mari și mici (max. 1000), fugaci de țarm, fugaci mici, ploieri aurii (peste 150), fluierari de mlaștină și becașine.

Un alt grup de păsări care migrează în număr mare în această zonă este cel al pescărușilor. Deseori întâlnim stoluri de câteva mii de pescăruși rătători, fiind demn de menționat și numărul de câteva sute al pescărușilor suri și al celor cu picioare galbene (*L. cachinnans*), pe lângă care apar și rarități ca pescărușul negricios, pescărușul negru și asiatic. Dintre speciile mai interesante amintim țigănușul, barza neagră, acvila de câmp și fâsa roșiatică.

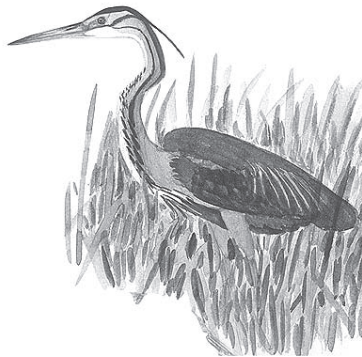
Iarna avifauna devine mai săracă, iernând însă aici în număr mare egreta mare și apar specii necuibăritoare în zonă cum este

aușelul cu cap galben, sfrânciocul mare, eretele vânător, șoimul călător, stoluri mari de gărlite mari iar dintre cele cântătoare cocoșari. Nu trebuie să uităm nici cele câteva exemplare de codalb, care din toamnă până în primăvară sunt prezente aici.

Dintre mamifere amintim cerbul lopătar cu o populație foarte mare în Pădurea Socodor, mistrețul, pisica sălbatică, vulpea și alte mamifere de talii mici, iar la eleștee vidra și bizamul.

Deși este unul dintre cele mai importante zone umede din vestul țării, în afara coloniilor de stârci nu are nici un fel de statut de protecție. În acest an am pregătit documentația pentru desemnarea a două rezervații pentru coloniile de vânturel de seară de lângă Adea și respectiv Mișca, totodată am propus desemnarea regiunii ca pSPA (Arie de Protecție Specială Avifaunistică, sit Natura 2000). După cum reiese din datele noastre, acestei regiuni mici dar foarte diversificate ar trebui acordată mult mai mare atenție.

**Daróczy J. Szilárd
Nagy Attila
Gyékény Gertrúd**

Știri faunistice

La data de 11 mai Daróczy J. Sz. și Vulpe D. au înregistrat în Cheile Râșnovului cuibăritul a trei perechi de lăstuni de stâncă (*Ptyonoprogne rupestris*). În ultimii ani această specie își extinde din ce în ce mai mult arealul de răspândire spre nord, stabilindu-se în zone noi cum este și acesta, unde găsește stânci abrupte pentru cuibărit.

La observațiile ornitologice din data de 24 septembrie 2002 la Histria Kelemen A. M., Veres B. și Simó I. au observat și fotografiat un exemplar juvenil de fugaci pătat (*Calidris melanotos*), iar la 16 septembrie 2004 Szabó J. jun cu Lou Bertalan au observat din nou o pasăre tânără din această specie pe grindul Chituc în apropiere de localitatea Vadu. Specia are arealul de răspândire în America și Siberia și apare regulat în număr mic în Europa în migrație. Cu aceste două observații numărul apariției în țara noastră al acestei specii de fugaci a crescut la trei.

La 11 noiembrie 2004 pe lacurile de la Dumbrăvița (BV) Dan Ionescu a observat 6 ex. de găște cu gât roșu (*Branta ruficollis*). La 13 Noiembrie la eleșteele din Iernut (MS) au fost observate 13 ex., iar la data de 20.IX. un număr de 7 exemplare de găște cu gât roșu (Daróczy J. Sz, Ölvedi Szilárd, Gyékény Gertrúd). Este de remarcat apariția regulată în interiorul țării a acestei specii din ultimii ani care apare de obicei cu stolurile de gărlite mari.

În data de 23.10 la eleșteele din Cipău s-a observat un exemplar adult de cufundar mic (*Gavia stellata*), iar la 6 noiembrie tot la

Continuare în pag. 12

Cipău și la 14 noiembrie la pescăria Tăureni (toate localități din jud. MS) au fost observate câte un exemplar de cufundar polar (*Gavia arctica*) (D. J. Sz., Ö. Sz., Gy. G.). Aceste specii nordice apar toamna și primăvara pe apele mai adânci, bogate în pești, putând poposi și în timpul iernii pe apele neînghețate.

Mătăsarul (*Bombicilla garrulus*) este o specie de pasăre nordică care apare iarna sub formă de invazie în stoluri numeroase în centrul și estul Europei. În acest an suntem martorii unei asemenea invazii; astfel și-au făcut apariția stoluri însemnate la data de 22 noiembrie în interiorul orașului Odorheiu Secuiesc (HR). Cel mai mare grup numără 300 exemplare (Szabó J. jr.). Stoluri semnificative,

până la câteva zeci de exemplare, au fost înregistrate și la Tg.-Mureș (Kerekes István, D. J. Sz.), la Oradea (Nagy A.), la Cluj (Kovács István, Kiss Réka), Sfântu Gheorghe – CV (Kovács Sándor) și Brașov (Paul Bucur, Ionescu D.)

La eleșteele din Iernut (MS) la data de 23 noiembrie a fost observat un exemplar tânăr de sitar de mal nordic (*Limosa lapponica*) care se hrănea singur în nămolul de pe malul lacului, departe de alte specii de păsări de țârm (D. J. Sz., Ö. Sz., Gy. G., și Bucș Szilárd). Această specie apare la noi în pasajul de toamnă și primăvara, adesea trecând probabil neobservat, fiind cu siguranță mai comună decât reiese din observații.

Între 10 și 12 noiembrie 2004, Călin Hodor a observat pe lacul de acumulare Ostrov din apropierea comunei Râu de Mori, jud. Hunedoara un exemplar femelă de rață de ghețuri (*Clangula hyemalis*). Pasărea era destul de izolată cel mai aproape stând lângă un grup de rațe moțate (*Aythya fuligula*). Cu toate că tot timpul era destul de departe de observator, acesta a putut face fotografii doveditoare prin telescop. Această specie nordică apare doar accidental în interiorul țării și rar pe litoral.

Migrans

Publicația Asociației pentru Protecția Păsărilor și a Naturii "Grupul Milvus"
Apare la fiecare trei luni

Redactor:

Kelemen A. Márton

Tehnoredactor:

Farkas Sándor

Corectură lingvistică:

Cristina Hodor

Adresa:

Op. 3, Cp. 39.

540620 Tîrgu-Mureș, România

Tel./fax: +40-265-264726

E-mail: office@milvus.ro

Web-site: www.milvus.ro

ISSN 1454-0290

**Publicația Asociației pentru
Protecția Păsărilor și a Naturii
"Grupul Milvus"
Op. 3, Cp. 39.
540620 Tîrgu-Mureș**

**T. P.
POSTA ROMANA
Nr. 103/DO/437/2004
Valabil - 2004**